

Govern
d'Andorra

ANDORRA
RECERCA +
INNOVACIÓ

Observatori de la joventut Any 2022

POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL

Grup de Sociologia

ÍNDEX

POBRESA MONETÀRIA 4

PRIVACIÓ MATERIAL	5
BAIXA INTENSITAT LABORAL	5
INDICADOR AROPE	6

POBRESA I EXCLUSIÓ SOCIAL

La pobresa és un fenomen multidimensional i hi ha diferents maneres de mesurar-la. Des de la perspectiva objectiva es mesura la pobresa amb variables observables i quantificables, distingint entre la pobresa absoluta (carència dels elements bàsics per a la subsistència com l'alimentació, la vestimenta i l'habitatge) i la pobresa relativa (desavantatge econòmic i social respecte del nivell predominant en una societat i un temps concret). L'enfocament subjectiu de la pobresa es basa en la percepció que les persones tenen sobre la seva situació econòmica y les seves necessitats.

L'exclusió social és un concepte més ampli que, més enllà de la desigualtat econòmica, fa referència a la situació de les persones que no poden accedir a les oportunitats i als recursos que ofereix la societat, i per tant no gaudeixen d'una participació plena en aspectes relacionats amb el mercat laboral, l'accés a un habitatge digne, l'assoliment d'una formació adequada, la disponibilitat de xarxes socials i familiars, etc.¹

Vinculat al concepte d'exclusió social hi ha la privació multidimensional o pobresa carencial que fa referència a la manca d'accés a certs béns i serveis considerats necessaris per la societat, que poden ser de primera necessitat o no. La privació es mesura amb variables no monetàries i es combinen aquests indicadors de privació per construir mesures de pobresa.²

Les dades que es presenten en aquest apartat corresponen als indicadors sobre pobresa i exclusió social dels joves de 16 a 29 anys i del total de la població d'Andorra, elaborats pel Departament d'Estadística a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida.³

¹ Subirats, J. (director) (2004). *Pobresa i exclusió social. Una anàlisi de la realitat espanyola i europea*. Fundació "la Caixa", Barcelona.

² INE (2005). *La pobreza y su medición: presentación de diversos métodos de obtención de medidas de pobreza*. Instituto Nacional de Estadística de España.
<http://www.ine.es/daco/daco42/sociales/pobreza.pdf>

³ Departament d'Estadística. Nota de premsa A047. Estadística de la distribució personal de la renda; A163. Enquesta de condicions de vida (ECV); A164. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2018.

POBRESA MONETÀRIA

La taxa de risc de pobresa és el percentatge de persones que es troben per sota del llindar de pobresa, que es fixa en el 60% de la mediana dels ingressos anuals disponibles per unitat de consum de les llars de tot el país.⁴

A Andorra, la mitjana d'ingressos per unitat de consum de l'any 2020 (amb dades d'ingressos del 2019) és de 28.502€ i la mediana 23.979€. El llindar de pobresa (60% de la mediana dels ingressos disponibles equivalents) correspon a 14.388€ en el cas d'una llar d'un sol adult i 30.214€ en el cas d'una llar amb dos adults i dos nens menors de 14 anys.⁵

Percentatge de persones en risc de pobresa després de prestacions

	2019	2020
Total població Andorra	13,4%	13,0%
Joves 16-29 anys	10,2%	10,9%

Font: Departament d'Estadística. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Dades generades a partir de l'Enquesta de condicions de vida.

L'any 2020, un 13,0% de la població d'Andorra es troba en risc de pobresa, és a dir, amb uns ingressos inferiors al 60% de la mediana. Aquesta taxa és d'un 10,9% entre els joves de 16 a 29 anys.

⁴ Per ponderar el volum d'ingressos o despeses de la llar s'aplica un coeficient segons el nombre i les característiques de les persones que la formen (escala d'equivalència), ja que es considera que les necessitats de les persones varien segons l'edat. Aplicant una escala d'equivalència es tenen en compte les economies d'escala dins la llar (els béns i serveis comuns per a tots els membres de la llar que no augmenten proporcionalment al nombre de membres), i s'obté el càlcul per unitat de consum.

⁵ Departament d'Estadística. Nota de premsa A047. Estadística de la distribució personal de la renda; A163. Enquesta de condicions de vida (ECV); A164. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2020.

PRIVACIÓ MATERIAL

La privació material és una dimensió de l'exclusió social que fa referència a la dificultat per pagar determinats béns de consum i activitats que són pròpies d'una societat en un moment donat. Es considera que la impossibilitat d'accés a certs consums bàsics pot afectar o restringir les condicions de vida. L'indicador de privació material severa mesura el percentatge de persones que viuen en llars que no es poden permetre 4 dels 8 conceptes següents: pagar unes vacances almenys una setmana l'any, menjar carn, pollastre o peix cada dos dies, mantenir la seva casa a una temperatura adequada quan fa fred, afrontar despeses imprevistes,⁶ pagar sense endarreriments rebuts de l'habitatge (lloguer, hipoteca, serveis) o compres ajornades en els últims 12 mesos, tenir un ordinador, tenir rentadora i poder reemplaçar els mobles quan estan desgastats o malmesos.

Percentatge de persones que es troben en situació de privació material severa

	2019	2020
Total població Andorra	5,7%	5,2%
Joves 16-29 anys	6,4%	6,0%

Font: Departament d'Estadística. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2020. Dades generades a partir de l'Enquesta de condicions de vida.

L'any 2020, un 5,2% de la població andorrana no es pot permetre quatre o més dels vuit conceptes utilitzats per valorar la privació material. Entre els joves de 16 a 29 anys un 6% es troben en aquesta situació de privació material severa.

BAIXA INTENSITAT LABORAL

La intensitat laboral es calcula amb la ràtio entre els mesos efectivament treballats pels membres de la llar en edat laboral (menors de 60 anys) i el seu potencial de treball durant el darrer any. La baixa intensitat laboral indica el percentatge de persones menors de 60 anys que resideixen en llars la intensitat laboral de les quals és inferior al 20%.

Percentatge de persones que resideixen en llars amb baixa intensitat laboral

	2019	2020
Total població Andorra	2,1%	1,9%
Joves 16-29 anys	4,7%	5,1%

Font: Departament d'Estadística. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2020. Dades generades a partir de l'Enquesta de condicions de vida.

A Andorra, l'any 2020 un 1,9% de la població menor de 60 anys viu en llars amb baixa intensitat laboral, un 5,1% entre els joves de 16 a 29 anys.

⁶ Per al càlcul del valor de despeses imprevistes s'utilitza el llindar de risc de pobresa (60% de la mediana) per unitat de consum, dividit entre 12 i arrodonit fins a un màxim d'un 5%. S'utilitzen les dades de l'ECV de dos anys enrere i corresponen a 1.050€ l'any 2020.

INDICADOR AROPE

L'indicador del risc de pobresa i/o exclusió social AROPE (At-risk-of poverty and exclusion) incorpora tres subindicadors: la taxa de risc de pobresa després de transferències socials (població amb ingressos per unitat de consum inferiors al 60% de la mediana), la privació material severa (població amb carència d'almenys quatre conceptes d'una llista de nou) i les llars que presenten una baixa intensitat laboral (llars amb membres en edat laboral que han treballat menys del 20% del seu potencial de treball durant l'any anterior a l'enquesta).

La població que es troba en alguna d'aquestes tres situacions es considera que està en risc de pobresa o exclusió social.

Taxa de risc de pobresa, privació material severa, baixa intensitat laboral i AROPE (2020)

	Total població d'Andorra	Joves 16-29 anys
Taxa de risc de pobresa	13,0%	10,9%
Privació material severa	5,2%	6,0%
Baixa intensitat laboral	1,9%	5,1%
AROPE (risc de pobresa o exclusió social)	17,2%	17,2%

Font: Departament d'Estadística. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2020.
Dades generades a partir de l'Enquesta de condicions de vida.

L'any 2020, el 17,2% de la població d'Andorra es troba en risc de pobresa o exclusió social, és a dir, en alguna de les tres situacions que componen aquest indicador (risc de pobresa, privació material severa o baixa intensitat laboral). Entre els joves de 16 a 29 anys la proporció és la mateixa (17,2%).